

Pluimveehouderij Noorder- Ei-Farm te Kiel-Windeweer

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
en de aanvulling daarop**

30 januari 2008 / rapportnummer 1816-63

1. OORDEEL OVER HET MER

De firma Noorder-Ei-Farm heeft haar in 2006 afgebrande pluimveehouderij inmiddels weer opgebouwd, uitgebreid en per maart 2007 in gebruik genomen. De nieuwe pluimveehouderij kent 187.000 legkippen. Voor deze herbouw en uitbreiding van het bedrijf is bij het bevoegd gezag, de gemeente Hoogezand-Sappemeer, een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

Aanvankelijk constateerde de Commissie bij toetsing van het MER aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen een aantal essentiële tekortkomingen. Deze hadden betrekking op:

- het onderzoek met betrekking tot cumulatieve geurhinder;
- de toetsing van de luchtkwaliteit;
- de uitwerking van het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA).

Daarnaast heeft de Commissie nog enkele opmerkingen ten aanzien van de directe afvoer van mest en de rapportage over geluidhinder. Aanpassing van het MER op deze laatste punten zal niet leiden tot wezenlijke andere uitkomsten in het MER. Vandaar dat de Commissie deze punten niet als essentiële tekortkomingen heeft aangemerkt.

In de aanvulling op het MER zijn alle bovenstaande punten behandeld.

De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling daarop **alle essentiële informatie aanwezig** is. Het MER geeft informatie over de belangrijkste milieuparameters voor dit initiatief: geur, ammoniak en fijn stof. Voor deze en andere milieuaspecten zijn de effecten van de referentiesituatie, het voorkeursalternatief en MMA in kaart gebracht en is een vergelijking gepresenteerd. Daarmee is in het MER goede en bruikbare informatie beschikbaar om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming.

Het MER, dat in omvang beperkt is gebleven door het gebruik van deelrapporten, is over het algemeen goed leesbaar en overzichtelijk. Wel betreurt de Commissie de keuze om voor sommige milieuaspecten nagenoeg geen kwantitatieve informatie op te nemen in het hoofdrapport van het MER. Hierdoor moeten voor de controle van de conclusies vaak de onderliggende deelrapporten worden geraadpleegd. Daarnaast mist de Commissie bij de samenvatting een overzichtelijke tabel met de belangrijkste kwantitatieve informatie.

Ten aanzien van de gevolgde procedure heeft de Commissie nog een kanttekening. In het voorjaar van 2006 is de pluimveehouderij door een brand verloren gegaan. Daarmee is de milieuvergunning komen te vervallen. In het eerste deel van 2007 is de pluimveehouderij herbouwd, uitgebreid en weer in gebruik genomen. De Commissie vraagt zich af hoe dit te rijmen is met de nog lopende m.e.r.-procedure en het ontbreken van een milieuvergunning.

2. INHOUDELIJKE TOELICHTING OP HET OORDEEL EN AANBEVELINGEN

2.1 Geurhinder

MER

Voor het initiatief was in het MER de cumulatie van geurhinder niet in kaart gebracht. Dit is in strijd met de vastgestelde richtlijnen. De Commissie adviseerde in een aanvulling op het MER de cumulatieve geurberekening alsnog uit te voeren. Met behulp van het rekenmodel V-Stacks gebied kan de cumulatie van geurhinder in de omgeving van het initiatief in beeld worden gebracht.

Aanvulling

In een aanvulling op het MER is een berekening uitgevoerd met het programma V-Stacks Gebied¹. Met die berekening wordt inzichtelijk gemaakt wat de cumulatieve geurbelasting op de dichtstbijzijnde geurgevoelige objecten is. Deze blijft overal binnen de geldende geurnormen. Helaas wordt met de berekening niet inzichtelijk gemaakt wat de bijdrage is van het bedrijf op de dichtstbijzijnde geurgevoelige objecten.

- De Commissie concludeert dat het MER en de aanvulling ten aanzien van het milieuaspect geurhinder alle voor de vergunningverlening relevante informatie geven.

2.2 Luchtkwaliteit

MER

Het bij het MER geleverde luchtkwaliteitsrapport gaf geen inzicht in de invloed van de verkeersbewegingen op de luchtkwaliteit. De Commissie constateerde dat het door het initiatief veroorzaakte aantal verkeersbewegingen én de verkeerstromen in de directe nabijheid van het initiatief onderzocht dienen te worden op hun effect op de luchtkwaliteit. Wanneer de emissie van verkeer verwaarloosbaar wordt geacht, dan dient die constatering onderbouwd te worden. De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER de invloed van de verkeerstromen op de luchtkwaliteit uit te werken.

Tevens constateerde de Commissie dat van het toegepaste Heli-systeem inmiddels bekend is dat het kantelen van de droogplaten kan leiden tot piekmissies fijn stof. Dit systeem, waarvoor nog geen berekeningen kunnen worden uitgevoerd, leidt tot een mogelijke onderschatting van de piekmissie fijn stof. De Commissie stelde voor om bovenbeschreven effect, mede gezien de moeilijkheid dit effect kwantitatief in beeld te brengen, in het MER op te nemen bij de leemten in kennis.

Aanvulling

Er is in een aanvulling op het MER een uitgebreide berekening waarbij de verkeersbewegingen zijn meegenomen. Deze berekening geeft een goed inzicht in de effecten op de luchtkwaliteit. Wel merkt de Commissie op dat gerekend

¹ De begeleidende brief spreekt abusievelijk over V-Stacks vergunning.

is met een oude tekening (zonder warmtewisselaar). Het meenemen van de warmtewisselaar zal echter geen wezenlijk andere uitkomsten geven van het luchtkwaliteitsonderzoek.

- De Commissie concludeert dat de effecten van het voornemen op de luchtkwaliteit in het MER en haar aanvulling afdoende onderzocht zijn.

Sinds de oplevering van het MER en haar aanvulling is de regelgeving t.a.v. luchtkwaliteit aangepast. In plaats van het Besluit luchtkwaliteit 2005 zijn de luchtkwaliteitseisen nu opgenomen in de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen). Met de nieuwe wetgeving verandert er voor de relevante stoffen van dit voornemen niets aan de normen en de wijze van toetsing. Daarom wordt met het door de initiatiefnemer uitgevoerde onderzoek aangetoond dat het voornemen ook voldoet aan de eisen uit de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen).

2.3 Uitwerking van het MMA

MER

Bij de geurberekening van het MMA was nagelaten de 30%-reductie van geurremissie, die wegens de toepassing van een luchtwasser optreedt, mee te nemen in de berekeningen. Dit had tot gevolg dat de geurbelasting, zoals weergegeven in tabel 25 van het MER, niet klopte. De Commissie was van mening dat met aanpassing van het geurbelasting van het MMA een andere afweging tussen voorkeursalternatief en MMA mogelijk was. Daarom adviseerde de Commissie om de geurbelasting van het MMA, rekening houdend met het reductiepercentage, opnieuw te berekenen. Vervolgens zou dan de afweging tussen het voorkeursalternatief en het MMA opnieuw tegen het licht gehouden moeten worden.

Aanvulling

De berekening van de geurbelasting van het MMA is, nu met de juiste reductiepercentages, uitgevoerd. Tevens is de geurbelasting van het MMA meegenomen in de berekeningen van de cumulatieve geurhinder. De gevraagde vergelijking tussen VKA en MMA is niet in de aanvulling opgenomen.

- De Commissie concludeert dat het MMA ten aanzien van het milieuaspect geur nu afdoende is uitgewerkt. De Commissie adviseert het bevoegd gezag om de informatie uit de aanvulling over de effecten van het MMA op de geurbelasting op enkele naburige geurgevoelige objecten te betrekken bij de besluitvorming.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER

3.1 Direct mestafvoer

MER

In het MER stelt de initiatiefnemer dat directe afvoer van mest onmogelijk is. Technisch gezien hoeft dat echter geen probleem te zijn, financieel gezien kan de afweging anders uitvallen. De Commissie heeft gevraagd om de directe afvoer van mest nader te beschouwen in een aanvulling op het MER.

Aanvulling

In de aanvulling heeft de initiatiefnemer een nadere motivering gegeven waarom het bij dit initiatief niet mogelijk is de mest direct af te voeren. Die nadere

motivatie verduidelijkt voor de Commissie niet waarom directe afvoer van mest bij dit initiatief onmogelijk is. Er zijn vergelijkbare bedrijven die de mest wel direct afvoeren.

- De Commissie adviseert het bevoegd gezag om de mogelijkheid van directe afvoer te laten onderzoeken en, in het geval directe afvoer leidt tot een positief milieueffect, op te nemen in de vergunning.

3.2 Geluidhinder

MER

De Commissie constateerde in het geluidrapport een aantal onduidelijkheden en onvolledigheden. Zo stonden er tegenstrijdige meldingen in over het gebruik van de verreiker. Ook was er geen rekening gehouden met het vullen van de voersilo's op de hoek van de stal. Tot slot constateerde de Commissie dat bij de aanneming van het gebruik van de ventilatoren niet is uitgegaan van het worst-case scenario dat ventilatoren bij warm weer méér ingezet zullen worden.

Aanvulling

In de aangepaste geluidberekeningen is nu wel het lossen van het voer op de hoek van de stal meegenomen. Merkwaardig is echter dat de losplaats achter bij de stal is verdwenen. Daarnaast wordt in het rapport melding gemaakt van het 2x per jaar afvoeren van de mest. Hiermee zal 2x per week worden bedoeld. De Commissie trekt ondanks bovenstaande omissies de hoofdconclusie van het rapport, dat wordt voldaan aan de geluidseisen, niet in twijfel.

- De Commissie concludeert dat het MER en haar aanvulling alle essentiële informatie met betrekking tot het milieuaspect geluid aanwezig is. Wel adviseert de Commissie het bevoegd gezag om ten behoeve van de besluitvorming het geluidrapport te laten aanpassen ten aanzien van de verdwenen losplaats en de verkeerde frequentie van mestafvoer.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Zonne-Ei-Farm B.V.

Bevoegd gezag: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Hoogezand-Sappemeer

Besluit: vergunningverlening Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: De firma Noorder-Ei-Farm heeft haar in 2006 afgebrande pluimveehouderij opgebouwd, uitgebreid 187.000 legkippen en per maart 2007 in gebruik genomen.

Betrokken documenten:

De Commissie heeft geen inspraakreactie via bevoegd gezag ontvangen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure: 20 september 2006

richtlijnenadvies uitgebracht: 28 november 2006

aanvraag richtlijnenadvies: 20 september 2006

ter inzage legging startnotitie: 21 september 2006 tot en met 25 oktober 2006

richtlijnen vastgesteld: 19 december 2006

kennisgeving MER in de Regiokrant van Hoogezand-Sappemeer en omstreken op 28 november 2007

aanvraag toetsingsadvies: 18 april 2007

ter inzage legging MER: 29 november 2007 tot en met 9 januari 2008

toetsingsadvies uitgebracht: 30 januari 2008

Bijzonderheden:

Aanvankelijk constateerde de Commissie bij toetsing van het MER aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen een aantal essentiële tekortkomingen. In de aanvulling op het MER zijn de essentiële tekortkomingen behandeld. De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling daarop **alle essentiële informatie aanwezig** is.

In het voorjaar van 2006 is de pluimveehouderij door een brand verloren gegaan. Daarmee is de milieuvergunning komen te vervallen. In het eerste deel van 2007 is de pluimveehouderij herbouwd, uitgebreid en weer in gebruik genomen. De Commissie vraagt zich af hoe dit te rijmen is met de nog lopende m.e.r.-procedure en het ontbreken van een milieuvergunning.

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies

tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. H.H. Ellen

ing. H.J.M. Hendriks

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

drs. R.C.G. Warmenhoven (werkgroepsecretaris)

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Pluimveehouderij Noorder-Ei-Farm te Kiel-Windeweer
en de aanvulling daarop**

De firma Noorder-Ei-Farm heeft haar in 2006 afgebrande pluimveehouderij inmiddels weer opgebouwd, uitgebreid en per maart 2007 in gebruik genomen. De nieuwe pluimveehouderij kent 187.000 legkippen. Voor deze herbouw en uitbreiding van het bedrijf is bij het bevoegd gezag een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling daarop alle essentiële informatie aanwezig is.

ISBN: 978-90-421-2303-8